

skumplastblokker for planteformering, uten at det hittil har lyktes å komme frem til produkter som kan ta opp konkurransen med torv.

Vi har hittil bare sett begynnelsen på en ny era når det gjelder torvprodukter for hage og gartnerbruk, og som vil bli dekket av andre foredragsholdere.

Når det gjelder den nære fremtid hva komprimerte torvprodukter angår, vil jeg henlede oppmerksomheten på en prøveproduksjon som settes i gang neste vår for BR 9 (B R står for basic research) i Oslo.

Dette er et produkt som komprimeres på samme måte som Jiffy-7, men istedet for nettet, vil det bli erstattet med et bindemiddel som samtidig stimulerer veksten. Prøveproduksjonen vil få et omfang på ca. 50 mill. første året. Dernest står andre produkter på programmet.

Samtlige produkter som er nevnt ovenfor vises i forbindelse med denne orientering.

Til slutt gjenstår bare å understreke betydningen av at en i nær fremtid oppnår en torvstandard både på det nasjonale og internasjonale plan. Arbeidet er påbegynt og jeg håper det kan avsluttes i løpet av et par år.

TORV SOM DYRKINGSMEDIUM

Av forsøksleder Jens Roll-Hansen.

Foredrag holdt 11.12.1972 på Det norske myrselskaps symposium om myr og torv.

Som et sikkert utgangspunkt for all plantekultur har spesielt gartneren og hagebrukeren søkt å sikre seg de mest fruktbare arealer av Moder Jords gamle kulturjord. Videre var det nødvendig for en gartner, en hagebruker, en husmor å skaffe seg best mulig kompostjord.

Men skal en dekke et større behov, faller komposten meget kostbar. Dertil kommer at en gammeldags god kompost inneholder ugras og sykdomskim. Derfor måtte den dampes før bruk. I veksthusene skiftet vi tidligere ofte ut jorden. Nå faller dette som regel for dyrt, foruten at det er vanskelig å få tak i jord ute på åkeren, som er fri for ulike slag sykdomskim, — sykdomskim som også kan forårsake skade på plantene i veksthus. Derfor har en i de senere årene valgt å dampe den jorden en har i veksthusene, helst hvert år.

Men dampingen kommer på fra 2 til 6 kr. pr. m², — alt etter jordtype og dampingsmåte. Dertil kommer at dampingen ikke er sikker når det gjelder å bekjempe nematoder, sopp sykdommer og virus som sitter særlig dypt. Og ofte går disse dypere enn 40 cm, og så dypt er det bare sjelden vi klarer å dampe med vanlig, god damping. Dette er

en av årsakene til at en nå i flere tilfelle ønsker å skille matjorden (vekstmediet) fra grunnen under.

Moder Jord skaffer også torven. Og når torven kommer direkte fra myren, kan vi regne med at den er fri for sykdomssmitte og ugrasfrø.

Ved forskjellig kalking og grunn gjødsling av torven kan vi få vekstmedier som passer til kravene hos de ulike planteslag. Ved i veksttiden å tilsette gjødselstoffer, — som er avpasset grunn gjødslingen og planteslaget —, til vanningsvannet gjennom hele vekstsesongen, kan en komme frem til en programmert dyrking. En må da dyrke i basseng eller direkte på plast eller støpt bunn, uten drenering.

Foruten de fordelene en programmert dyrking vil kunne gi oss i fremtiden ved bedre å sikre en god plantekultur, fører dette til mindre utgifter til gjødsel i det en unngår tap gjennom drensledninger, — et tap som også kan føre til forurensinger.

Vekstmediet til agurk og tomat har gjerne vært 20—30—40 cm dypt.

Enkelte prøver nå å klare kulturen med så lite som ca. 10 cm lag veksttorv. Antakeligvis vil det bli slik at en ser en fordel i å skifte veksttorven ut hvert år. Vårt forsøksarbeide fremover går nå ut på å klarlegge om det er behov for en omlegging av grunn gjødslingen for kulturer hvor det nyttes så liten mengde vekstmedium pr. plante og i tilfelle, hvorledes problemet best kan løses.

Det er samspillet grunn gjødsling og gjødselvann i veksttiden vi alltid må ha i tankene. Og det er som regel enklere og billigere å ta med så meget som mulig av næringsstoffene i grunn gjødslingen, enn å tilsette næringsstoffene i veksttiden.

Torven vi vanlig bruker i veksthusene har et fantastisk porevolum: ca. 95 prosent. Det som kanskje blir det største problem, er å finne frem til den riktige, automatiske styringen av vanningen (vann tilsatt gjødsel), — på en måte så torven får optimalt forhold mellom luft og vann, slik at planterøttene «arbeider» så effektivt som mulig.